

BOLG'ALI MAYDALAGICHLAR

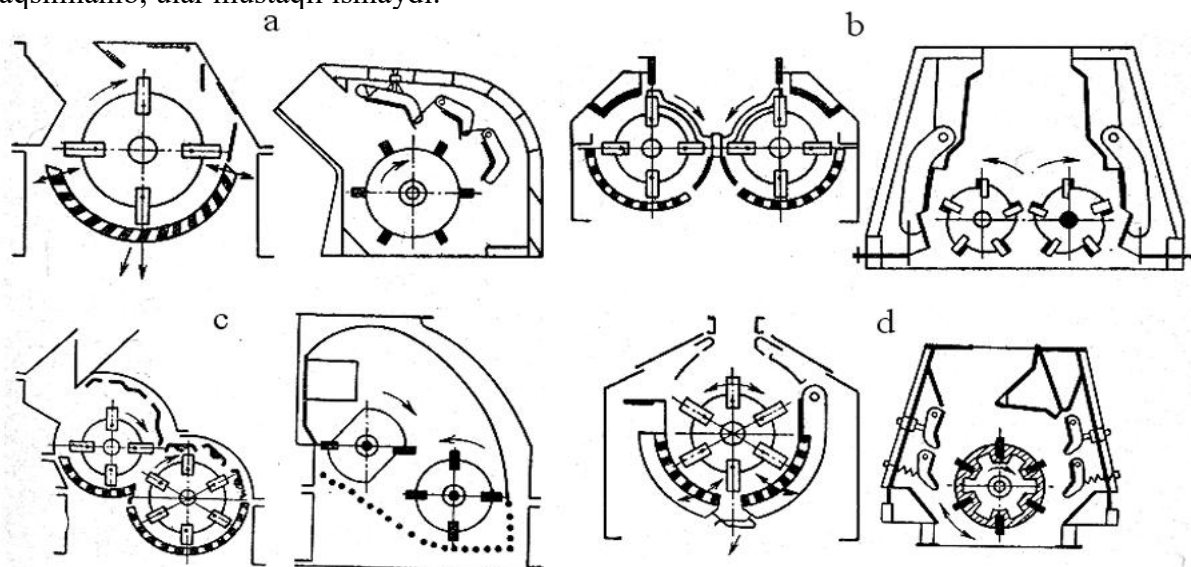
Andijon Mashinasozlik Instituti, Elektrotexnika Fakulteti "Elektrotexnika, Elektromexanika Va Elektr Texnologiyalari" Yo'nalishi 4-Bosqich

Talabasi Mamazokirov Zayniddin

Ilmiy rahbar : Katta o'qituvchi:

Azizov . B

Bolg'ali maydalagichlar materialni maydalash, mexanik zarb yordamida amalga oshiriladi. Aylanma zarbli maydalagichlar asosan ohak va tuzli toshlarni, umuman, siqilishdagi mustahkamlik chegarasi 15 kPa bo'lgan mo'rt materiallarni maydalashda qo'llaniladi. Maydalanishi kerak bo'lgan material maydalagichning yuqori qis midan o'z og'irligi bilan yo'naltirgich orqali katta tezlikda aylanuvchi bolg'ali rotorga kelib tushadi. Rotorga bolg'alar qo'zg'aluvchan qilib o'rnatilgan, rotorning katta tezlikda aylanishi tufayli bolg'alar inert siyasi bilan tosh bo'laklariga zarb berib, uni maydalaydi. Maydalan gan material, uskuna ostida joylashgan panjara teshiklaridan o'tadi. Ayrim maydalangan materiallar katta tezlanish olib rotor bilan birgalikda aylanishi natijasida o'z yo'lida uchragan boshqa material bo'laklarini ham maydalashga yordam beradi. Ularning ish unumdorligi 40...400 m³/soat, maydalash darajasi esa 25 gacha bo'ladi. Bunday maydalagichlar, ikkinchi marta maydalan may turib, yirik toshlardan zarur yiriklikdagi chaqiq toshlar olishga imkon beradi. Ularning yuklash teshigining eni 1400 mm gacha bo'ladi. Bu maydalagichlar jag'li va konusli maydalagichlarga nisbatan massasi va energiya sarfining kamliligi, ishlatishning qulayligi, ish unumdorligining yuqoriligi bilan farq qiladi. Zarbli maydalagichlar bolg'ali yoki rotorli bo'lishi mumkin. Ular ning turlari 1.1-rasmda keltirilgan. Asosan bir rotorli (1.1,a-rasm) maydalagichlar o'zining oddiyliigi va ish unumdorligining yuqoriligi bilan sanoatda keng tarqalgan. Ikki rotorli bir pog'onali (1.1,b-rasm) maydalagichlar ish unum dorligi yuqori bo'lgan joylarda ishlatiladi. Ikkita rotorga material teng taqsimlanib, ular mustaqil ishlaydi.

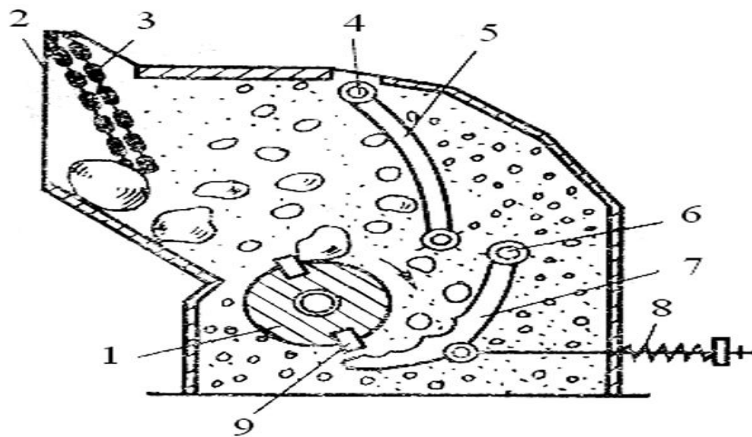

1-rasm. Zarbli maydalagich uskunalarining turlari: a-bir rotorli; b-ikki rotorli bir pog'onali; c-ikki rotorli ikki pog'onali; d-bir rotorli turli tomonga ay lanadigan.

Ikki rotorli ikki pog'onali maydalagichlar (1.1,s-rasm) asosan materiallarni sifatli va bir xil maydalashda ishlatiladi. Bunda material oldin birinchi rotorda maydalanib keyin ikkinchi rotorga uzatiladi. Bolg'aning ishchi sirtidan samarali foydalanishda uni turli to monga aylantiruvchi (1.1,d-rasm) rotorlardan foydalaniladi. Bu may dalagichlar simmetrik maydalash kamerasiga ega bo'lib, rotorning tur li yo'nalishlarda ishlashi mumkin, bunda bolg'aning holati o'zgarti rilmaydi.

Zarbli maydalagichlarning konstruksiyalari.

Bir rotorli ikki bolg'ali maydalagichning konstruktiv chizmasi 1.2-rasmda ko'rsatilgan bo'lib, quyidagi asosiy qismlardan tashkil topgan; korpusga joylashtirilgan rotor 1, unga o'rnatilgan bolg'a 9, materialni qabul qiluvchi tirqish 2, materialni bir xilda taqsimlovchi zanjir 3, to'siqlar 5, 7 va ularning o'qlari 4, 6 va prujina 8. Bu maydalagichning rotori 600...1100 ayl/min tezlikda aylanib, harakatni elektrodvigateldan tasmali uzatma orqali oladi. Rotorga qo'zg'almas qilib bolg'a mahkamlangan. To'siq tutqich bilan prujina orqali bog'langan bo'lib, u maydalab bo'lmaydigan materiallarni o't kazishda xizmat kiladi. Maydalangan materiallar uskuna pastidagi panjara teshiklardan o'tib kerakli joyga yig'iladi. Maydalash kamerasining ichki tomoni maxsus yilishga chidamli material bilan qoplangan. Materialning kameraga kirish joyiga maxsus zanjir o'rnatilgan bo'lib, u materialni kameraga bir tekisda kirishini ta'minlaydi. To'siqlar panjarali bo'lib, uning teshiklaridan materiallar qabul idishlariga, o'ta olmaydiganlari esa yana qayta maydalash uchun yo' naltiriladi. Mashinaga maydalanmaydigan materiallar tushib qolganda ehtiyot prujinasi siqilib, uni o'tkazib yuboradi.

1.2-rasm. Rotor bolg'ali maydalagichning konstruktiv chizmasi: 1-rotor; 2-kirish tirqishi; 3-zanjir; 4,6-o'q; 5,7-panjarali to'siqlar; 8 prujina; 9-bolg'a.

Foydalanilgan adabiyotlar.

1. <http://fayllar.org/17-bob-tosh-maydalash-saralash-va-yuvish-mashina-va-uskunalari.html>
2. Ветров Ю.А. Резание грунтов землеройными машинами. - Москва. Машиностроение, 1971.
3. Хашимов А.А., Савридинов Н. Автоматизированный электропривод типовых промышленных механизмов (конспект лекций), Ташкент, ТДТУ, 2000.